

áldozó hősiesség művelni s a te végső elhaló szavad is Szilveszter ejszakáján azt kiáltotta s zét a nagy világba: «Ne bánts a magyart!» Áldunk tehát és a hála rózsáit hintjük koporsódra, mert vitéznek bizonyítottad a harcmezőn magyar katonáinkat és itthon az ezeréves dolgozó nemzetet, férfiakat — nőket, kiknek hű keze most az ekéket tartja, — kenyeret keresve a hős harcosoknak, akik másfél éve érettünk szenvednek, jövőnkért vérzenek.

Végül Tehozzád fordulok s Téged is üdvözöllek a «reménykedő» magyar nemzet nevében — ujszülöttje a nagy időnek: 1916. esztendő! Bölcsődben ringasz még, nem nagyon ismerünk, hogy szived milyen lesz, hogy mit hozasz nekünk derüt-e vagy borot? Fejfát vagy életet? Acélossá edzi-e kezéd továbbra is katonáink szívét, hogy a végső győzelem is miénk legyen s annyi kiömlött vér ne legyen hasztalan? Erőt lehelsz e nemzetünk lelkébe, hogy itthon összetartsunk és kötelességünket édes hazánk iránt mindnyájan megtegyük?! Hogy senki se legyen, aki sajátjának ne vallaná a nagy költő szavát: «Schonhai bitang ember, ki most ha kell halni nem mer, kinek drágább rongy élete, mint a haza becsülete!»

Én magyar nemzetem, — ha a sok baj között szívünk hasadna is: árulók ne legyünk, mindvégig kitartsunk Honunk s Isten mellett!

... Álomban úgy képzellek el Téged új-esztendő, mintha Te egy hosszú vonat lennél 366 waggonnal. Az idők királya, a hatalmas Isten most indította el erős mozdonyodat, mégy-rohansz már előre, s magad után húzod azt a sok-sok waggont! Mi melletted állunk, — aggódba vigyázunk. Látjuk, hogy az első kocsi ágyuval s fegyverrel, vitéz katonákkal, öreg honvédekkel, — sebesült hősökkel vannak megrakodva, akik jönnek-mennek nagy céljaik felé a komor kupékban, — de a vonat végén egy fehér kocsik jön, amelynek oldalán aranyos írás van, — olajág díszíti s virágokat szórnak belőle felém a hazatérő magyar katonák, akiknek ajka a sok harci dal után az angyali ének után eped: «Békesség földön az embernek!»

Erős bizalommal, istenes hitünkkel köszöntünk tehát ismeretlen Ujesztendő s midőn a legelső napodat, első waggodat menni látom, sóhajtás száll ki szivemből. «Jöjj el mielőbb te békét és győzelmet hozó aranyos fehér kocsik, hozd vissza virágos jókedvökben megmaradt hőseinket és szívökben az Istent, aki a nemzeteket érdemeik szerint bukattja s emeli, — bünteti és védi. Siess, rohanj tehát előre Ujesztendő és hozd el a békét, az áldást országunkra.

Bene Mihály.

Bagossi Károly siremléke.

Vármegyénk nemeslelkű alispánja 1915. év december hó 12-én a vármegye valamennyi főszolgabírája polgármestere és előjáróságának kiadott „Körirat“-ában nagy mozgalmat indít meg boldogemlékű Bagossi Károly

volt alispánunk siremlékének felállításá érdekében.

Az ő nemes szívének fáj, rosszul esik az, hogy ami volt alispánunk — aki közel negyedszázadot töltött el a vármegye szolgálatában s alispánóságának idejére esik a vármegyének oly sok, szép alkotása, melyek mind az ő keze munkái — a vármegye részéről jószágért, tevékenységért elfeledésben részesül. Azért indított mozgalmat, azért kéri a vármegye közönségét alispánunk, hogy ha életében nem is kapott jutalmat a vármegye közönségétől az, aki azt a vármegye érdekében tett ügybuzgó tevékenységért megérdemelte volna, legalább halála után rójuk le iránta a kegyelet adóját azzal, hogy sirját jeltelenül nem fogja hagyni a vármegye közönsége. A „Körirat“ a következő:

Jásznagykunszolnok vármegye alispánjától. 36046 szám. 1915. Tárgy: Bagossi Károly siremléke. Körirat.

Valamennyi főszolgabíró polgármester urnak és az előjáróságoknak a törvényhatósági bizottság áthatva azoktól az érdemekről, amelyeket egykori alispánunk Bagossi Károly kir. tanácsos a vármegyével szemben tett 20674—914 számú határozatával kimondotta hogy kegyelete és hálája némi jelétül Bagossi Károlynak siremléket állít s az annak költségére szükséges összeget legalább részben a vármegye városaiban és községeiben eszközlendő gyűjtés útján kívánja megszerezni.

Másfél esztendeje, hogy a megboldogult, Szolnok város egyik temetőjében alussza örök álmát, elérkezettnek látom azért az időt, hogy a nemes elhatározás valóra váltására megtegyük a lépéseket.

Bagossi Károly közel negyedszázadon keresztül szolgálta a vármegyét, előbb mint főjegyző, több mint alispán; az alispáni székben tizenkét esztendőig ült s kormányozta vármegyénket bölcsességgel, puritán tisztességgel alispánóságának idejére ennek a vármegye legszebb alkotásai: a kórház a nagy körút hálózata a telefon megépítése. Akinek kezelése alatt a közbizonyon milliói állottak, e vagyonnal a köz javára hasznosan bánt, de maga koldus szegényül vonult vissza a magánéletbe. Jutalmat nem kért, nem kapott.

Méltó reá, hogy legalább sirja jeltelenül ne maradjon s annak a vármegyének közönsége állítson reá emlék oszlopot, akinek elméje és szíve erejét áldozta.

Felkérem a polgármester, a főszolgabíró urakat és a községek előjáróságait, hogy a nemes célra gyűjtést indítsanak és a város, illetve községek részéről gyűjtendő adományok megszavazása iránt is tegyenek lépéseket.

A csatolt gyűjtő ívet a megszavazandó és gyűjtendő adományokkal együtt jövő 1916. évi március végéig hozzám legyenek szívesek felterjeszteni.

Szolnok, 1915. december 12-én.

Dr. Küry Albert

alispán.

Mi is felkérjük külségünk áldozatkész közönségét, ne zárkózzék el ridegen a nemes cél elől, hanem ismert jószívűségéből tegye lehetővé, hogy minél díszesebb siremlék hirdesse azt, hogy Bagossi Károly nagyon szeretett alispánja volt a vármegyének.

Adományokat a községi előjáróság fogad el.

Piacunkról.

Régi nóta s nagyon szomorú nóta ez már, melyet fujunk. Régi, mert ides-tova másfél éve daloljuk keservesen, s szomorú benne az, hogy még mindég nem unták meg hallgatni azok, akiknek állandóan fülébe dudoljuk, minduntalan adnak újabb és újabb okot, hogy szellőtessünk olyan dolgokat, amelyek csunyak, rondák, de amelyeket szelölőzteni kell azért is, hogy a tiszta igazság pártján állva felnyissuk már végre azoknak a szemét, akik vakságukban azt hiszik, hogy

a kényszer helyzetnek saját javukra való előnyös kihasználása szép dolog még akkor is ha az a felebarát kárára történik. Pedig hát csunya dolog, nagyon csunya dolog ez. A lélek semmi esetre sem játszhat benne szerepet, vagy ha játszik, akkor fekete ruhába bujt, akinek a lelke pedig fekete, az gonosz!

De menjünk ki a piacra. Nyissuk, ki szemünket, hogy lássunk és füleinket, hogy halljunk. S ha mindezek megtörténtek, akaratlanul is zsebünkhez kell nyulnunk a zsebkendőért, hogy azzal letöröljük szemünk azon könnyét, amelyet a látottak, hallottak feletti szomorúság sajtol ki.

Piacunk nem piac többé, hanem valószínűségi circus. A legelkeseredettebb birokversenyt folytatja ott a szegény szerencsétlen vevő a kegyelmes eladókkal. Összetett kezekkel rimánkodik, hivatkozik a megszabott árakra, — nem használ semmit. Hivatkozik megszületett és még születendő gyermekei tetemes számára, — rideg elutasítás. Hivatkozik az éhhalálra, amely kerülgeti, — ajánlanak neki zsinget, mert ez olcsó! S amikor ezek után hangos jajveszékelésbe tör ki, megjelennek derék polgárúreink átveszik a vezér szerepet, oktatják, tanítják, lelkére iparkodnak beszélni a kegyelmes eladónak — s talán ez használ? — megindul ra a pergő nyelv, kitör a lárna, szidnak vevőt, hatóságot, megszabott árat, összecsendül a piac és kész a forradalom.

Erőszakoskodás, lelketlenség a nagyon szomorú helyzetnek saját haszonra bármilyen módon kihasználása jellemzi a mi piacunkat mintha csak a kapzsiság, zsugoriság, fukarság s erőszakkal meggazdagodás vágyainak undok, fekete ördöge lebegtetné szárnyait a piac felett.

Beteges s egyptomi sötétséggel megvert agyra vall, ha valaki nem akar tanulni. Mióta megvannak a megszabott árak, nem mult még el heti piac, hogy egyik-másik hányá-veti lármázó, erőszakoskodó eladót hatóságunk meg ne büntetett volna. Láthaták, tapasztalhatták, hogy a maximált árakon felül nem lehet eladni, mert szigorúan őrzik az árakat s számtalanszor előfordult, hogy kényszerítették is az eladót a megszabott árakon való eladásra, kértem hát, van-e értelme az erőszakoskodásnak? Nincs és nincs. Hiszen olyan tisztességes árak vannak, hogy azokba belenyugodhat minden eladó! Gondolkozzunk már egy kissé lelkiismeretesen, legyünk már méltányosak s a mi a fő, hagyjuk élni szerencsétlen felebarátainkat is. A mi megváltozhatatlan, abba bele kell nyugodni, ezt diktálja a józan ész, legyen már végre nyugalom a piacon, ne engedjük, hogy az egész vármegye rajtunk kacagjon, tekintsünk a község becsületére is, mert ez a miénk, azt pedig féltő gonddal kell megóvni minden szennytől.

Mükedvelő előadás.

A f. hó 19-én vasárnap előadott sebesült katonáink karácsonyi ajándékára rendezett és úgy erkölcsileg, mint anyagilag remekül sikerült előadást derék mükedvelőink karácsony másodnapján megismételték. Az első előadáson nagyon sokan nem lehettek jelen, mert a színház helyiség zsúfolásig megtelt s így jegyeket már nem lehetett kiadni. Mindezek eljöttek most, hogy egy igazán élvezetes estben legyen részük, de eljöttek különösen azért, hogy a kórházunkban ápol s a karácsonyi ünnep melegét nélkülözhető hőseinknek, adományaik által nagyobb örömet szerezzenek.

A színház terem újra megtelt. Közönségünk általában pártolja és felkarolja a mükedvelői előadásokat de őszintén mondhatjuk a jelen esetben olyant produkált, amely pártatlan a maga nemében s ez mindannak a jele, hogy a legmesszebb menő áldozatra kész a mi hőseinkért. Az előadás most is kitünően sikerült. Mükedvelőink ép oly győ-

nyörően játszottak, mint az első estén s a minduntalan felhangzó tapsvihár méltó elismerése volt az ő jó játéknak.

Anyagilag is kitűnően sikerült a megismételt előadás. Jegyek eladásából befolyt 285 kor. 50 fillér, felülfizetésekből 29 kor. 40 fillér s így az előadás jövedelme: 314 korona 90 fillér volt.

Felülfizettek: Radics András 1 K. 80 f. Rosznáki Géza 1 K. 20 f. N. N. 5 K. Szaszko István 1 K. 20 f. Kiss Kálmán 80 f. Király Béláné 5 K. Kiss József 40 f. Weisz N. 40 f. Szabó József 1 K. 20 f. Bozsik Kálmán 1 K. Waltner Ignác 10 K. Sebestyén István 1 K. és Mihály Gyula 40 fillér.

Előfizetési felhívás.

Egy év ismét lepergett. Egy évvel öregebbek lettünk. A Kunszentmártoni Ujság belépett a hetedik évfolyamába.

Hat esztendő van immár a Kunszentmártoni Ujság háta megett. Hat év óta szolgálja híven a közügyet, hat év óta értesíti minden héten, vasárnaponként, Kunszentmárton és a tiszai alsó járás közönségét a heti eseményekről, a járás társadalmi és gazdasági ügyeiről.

Az elmúlt hat év alatt a Kunszentmártoni Ujság mindenben teljesítette kötelességét. Éles szemmel figyelte az eseményeket és azokat híven adta le az olvasóknak. Minden társadalmi ügyről tárgyilagosan referált, ahol kellett ott felemelte szavát és a közönség érdekében mindig sikra szállott. Lapunk sohasem volt szószátyár, — sohasem feszegette az egyesek ügyeit, — mindig csak a közérdek lebegett szeme előtt. Elmondhatjuk tehát, hogy a Kunszentmártoni Ujság nem volt részrehajló, amit irt, azt meggyőződésből, a tiszta igazságnak megfelelően irta meg.

Hat év elmúlt ügyel-bajjal. Most jön a hetedik év. Hogy milyen lesz a ránk következő esztendő, nem tudhatjuk, de bizunk a Mindenhatóban, hogy jobb lesz, mint az 1915-iki véres év.

A Kunszentmártoni Ujság nem ad új programot. Marad a régi. Ezután is olyanok leszünk, mint voltunk eddig.

Aki nem sajnálja azt a csekély előfizetési díjat, az fizessen elő a Kunszentmártoni Ujságra, mert a közönség támogatása nélkül, ebben a drága időben, nem tudjuk lapunkat előállítani és nem lehetünk Kunszentmárton és a tiszai alsó járás ügyeinek és eseményeinek igazi szószólója.

Fizessen elő tehát mindenki a Kunszentmártoni Ujságra, ne sajnálja senki azt a pár koronát, mert lapunk megérdemli a közönség támogatását: mindig beváltotta azt, amit ígért.

A „Kunszentmártoni Ujság” szerkesztősége.

HIREK

Kunszentmárton, 1916. január 2.

Hétről-hétre.

Elmult az ünnep, a szép karácsony
Nincs már kalács, a sonka elfogyott.
Elment a vendég innen, onnan is,
S a házi rend újra a megszokott.

Pihen öremmel és oly kéjesen
Sok megzaklatott szegény kis család,
Kiknek a kedves vendég rokonok
Megették, itták összes vagyonát.

Itt elfogyott tán őt, hat sonka is,
Amott sok pulyka, kappan és liba,
S a vendég látó gazda sirva sir,
Mert ünnep előtt volt még kis bora.

Ma én is sirok az ünnep multán
És elzokogom fájó bánatom,
Teremtő Isten! Mért vertél meg úgy,
Miért van nekem két rosz sógorom!!!

— **Lapunk előfizetőinek, olvasóinak és munkatársainak boldog Újévet kívánunk.**

— **Újévi üdvözet a harctórról.** Községünk főbírája küldött lapunknak egy tábori lapot lekötés végett. Örömmel teszünk eleget a kívánságnak, annál is inkább, mert egy harctéren szenvedő hősről emlékezik meg és kíván boldog újévet a község lakosságának. A levelező lap tartalma a következő:

Kelt levelem az északi harctéren 1915. dec. 18. Kedves Főbíró Ur! Kívánok az összes kunszentmártoni lakosnak boldog újévet. Ezt kívánja egy 18 hónap óta szenvedő őrmester, aki első osztályú vitézségi éremmel van kitüntetve. Külön üdvözlöm a főbíró urat. Isten velük és velem. Legyen szíves tudatni a lakosokkal. Fejes Péter őrmester.

Mi is lelkünkben kívánunk boldog újévet a vitéz katonának s mindazoknak, akik vele együtt harcolnak édes hazánkért. Védje, oltalmazza őket a magyarok Istene s tartsa meg mindnyájukat, hogy majdan — ha eljő az áldott béke — lehessenek a hazának tevékeny munkás polgárai.

— **Megyebizottsági tag választás.** A múlt év márciusában elhalt dr. Talányi Ottó megyebizottsági tag helyét, december hó 30-án töltötték be. A választást reggel 9 órakor nyitotta meg Timon Zsigmond esperes-plebános elnök, mire kezdetét vette a titkos szavazás, amely délután 4 óráig tartott. Ekkor össze olvasták a szavazó cédulákat. Beadatolt összesen 115 szavazat, s ebből 112-öt dr. Gulyás János h. főorvos kapott, aki így megyebizottsági tagul nagy szótöbbséggel meg is lett választva.

Dr. Gulyás János alig egy éve került hozzánk, mint fiatal, kezdő ember. Hogy közönségünk hamar megkedvelte, a tehetséges, lelkiismeretes orvost, annak fényes tanubizonysága a tegnap lezajlott választás, amikor majdnem egyhangulag választották meg a szép állásra. Meg vagyunk győződve, hogy dr. Gulyás Jánosban itt sem fogunk csalódnani s ő a vármegyén buzgó, lelkiismeretes védője pártfogója lesz közönségünk érdekeinek. Gratulálunk!

— **Gazdáink figyelmét** ujjal felhívjuk, hogy kukorica készletüket haladéktalanul jelentsék be a fogyasztási hivatalban. Ezt még december hó 25-ig teljesíteni kellett volna, de aki ezt a terminust elhalasztotta úgy azonnal jelentkezzen, mert a pénzügyőrség meg van bízva az ellenőrzéssel s akinél felesleges kukoricát találnak, attól elfogják azt venni. A kukoricával az azt evő állatok száma is bejelentendő.

— **A piaci drágítók bünhődése.** Szabó Balászné Kollár Mária helyi lakost, azért mert a krumplit két ízben is túl magas áron árúsította 100—100 korona pénzbüntetéssel és 5 napi elzárással büntették. Lekötöljük azért, hogy szolgáljon elrettentő példa gyanánt, azoknak, akik még ma sincsenek kibékülve a jól megszabott piaci árakkal.

A kr. járásbírószág Szaszko Illésné, mert a heti piacon Lupán Aurél gazd. szaktanítót rablónak nevezte, 50 korona pénzbírsággal súlytotta.

— **Kivonat az anyakönyvből.** Kunszentmártonban 1915. december 25-től december 31-ig születtek: Hegedűs Eszter. — **Elhaltak:** Gácsi Mátyás 29 éves hősi halált halt. Kecskés Mária 7 éves. Benkő István 68 éves. Fehér Mihály 73 éves. Molnár István András 30 éves hősi halált halt. Kiss János 31 éves hősi halált halt. Ambruzs István 32 éves hősi halált halt. Doba Mátyás 23 éves hősi halált halt. Dantesz Bálint 23 éves. Pásztor Mihály 32 éves hősi halált halt. Szabó András 29 éves hősi halált halt.

Szerkesztői üzenetek.

B. M. Mesterszállás. Köszönjük. Amint látja hozzuk is. Ne száradjon ám ki a tintás üvege és ne törjön el a pennája. Az olyan tollért kár lenne. Folytatást kérünk minél gyakrabban. Üdv.

P. D. Dombiratos. A lapot megindítottuk. Kellett magának barátom csufolódni? Kellett magának «Sörkezdő» ur?? Itt megy rá a bűnhődés! Szervusz!

Adakozzunk a Vörös-kereszt kórháznak.

5867/1915. szám.

Hirdetmény.

A disznósír, szalonnáért és sertéshúsról a magyar királyi miniszterium a 4291/1915. sz. rendeletével a következő követelhető legmagasabb árakat állapította meg!

1. Sertéshús friss comb	3 K. 70 f.
2. Sertéshús friss karaj	3 K. 80 f.
3. Sertéshús friss lapocka és tarja	3 K. 70 f.
4. Sertéshús friss oldalas	3 K. 50 f.
5. Sertéshús kocsonyának való	1 K. 60 f.
6. Sertéshús füstölt karaj	4 K. 40 f.
7. Sertéshús füstölt lapocka	4 K. 10 f.
8. Sertéshús füstölt oldalas	3 K. 80 f.
9. Sertéshús füstölt comb	4 K. 40 f.
10. Nyers kolbász	3 K. 80 f.
11. Füstölt kolbász	4 K. 60 f.
12. Hurka	2 K. 40 f.
13. Disznósajt és füstölt nyelv	4 K.
14. Olvasztani való és sózott szalonna	6 K. 20 f.
15. Abált szalonna	6 K. 50 f.
16. Füstölt és paprikás szalonna	7 K.
17. Háj	6 K. 60 f.
18. Zsír	7 K.
19. Apró préselt töpörtő	1 K. 20 f.
20. Párc	4 K.

Ezen rendeletben említett fogyasztási cikkeket tilos drágábban árúsítani az itt felsorolt áraknál.

Aki a tilalmat megszegi vagy a tilalomba ütköző ügylet megkötésénél bármely módon közreműködik az — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követ el és az 1914. L. t. o. 9 §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismeretebbek köhögés ellen szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

Köhögés

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus gégefájás stb. minden előforduló hűlés ellen.

6100 köszönő s hálalevél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR
Tiszaföldváron Goldman Adolf
gyógytárban és minden hazai gyógytárban.

ÚJ TEMETKEZÉSI VÁLLALAT!

Tisztelettel van szerencsém Kunszentmárton és vidéke nagyrabecsült közönségét értesíteni, hogy teljesen új temetkezési üzletemet **BELEZNAY ISTVÁN** ur házában (TITTEL KÁROLY ur szomszédságában) helyeztem el, ahol is a mai kornak megfelelő s a legkényesebb igényeket is kielégítő LEGUJABB és LEGDISZESEBB

TEMETKEZÉSI vállalatot

rendeztem be. Raktáron tartok: **ércpokorsót, fakoporsót, szemfedeleket, sirkoszorukat** és a temetkezéshez szükséges legújabb diszes ravatalozási cikkeket.

Új üveg gyász kocsim kívánatra minden temetkezésnél rendelkezésre áll a nagyrabecsült közönségnek.

Amidőn erről a nagyérdemű közönséget értesíteni bátorodom, már ezuttal is kijelentem, hogy ugy olcsó árak tekintetében, mint a legpontosabb kiszolgálásról a nagyérdemű közönséget biztosítom.

Szives pártfogásukat kiváló tisztelettel kéri:

Várady Lajos

temetkezési vállalkozó.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

Polgáriskolai tan-
könyvek, rajzesz-
közök és tanszerek
s általában minden-
féle iskolai cikkek
kaphatók.

Wolf Dezső
könyvnyomdája,
könyv-, papir- és írószer-
kereskedése
Kunszentmárton.

Mindenféle könyv-
nyomdai munkák a
legszebb kivitelben
gyorsan, pontosan
és kifogástalanul
készülnek.

Képes levelező-lapok nagy választékban.